

2. čtvrtletí 1964

SVATYNĚ

ČÍM JE NĀM DNES PRAVDA O SVATYNI

Dosud jsme stále ještě plně nepochopili význam izraelské svatyně. V jejích obřadech a symbolech jsou nastíněny mocné a hluboké pravdy. Evangelium je klíčem, který otevírá její tajemství. Poznáním plánu vykoupení se nám otevírají její pravdy. Měli bychom mnohem více využít příležitosti k pochopení těchto předivných naučení.

Ježíš Kristus je základem celé svatyně. On ustanovil obětní systém, který symbolizoval jej samého. Celá řada symbolů a obrazů byla jediným krásně spojeným proroctvím evangelia, zobrazením křesťanství.

Jsme lidem Božím, a proto buďme pilnými zpytateli proroctví! Neměli bychom polevit ve zkoumání, dokud by nám nebyl jasný předmět svatyně, uvedený ve viděních Daniele a Jana. Tento předmět vrhá mohutné světlo na naše nynější postavení a podává nám neomylný důkaz, že nás Bůh vedl i v dobách minulých. Vysvětluje nám zklamání z roku 1844 a ukazuje nám, že svatyně, která měla být očištěna, není země, jak jsme se domnívali, ale že Kristus pak vstoupil do nejsvětějšího oddělení nebeské svatyně, kde koná závěrečné dílo svého kněžského úřadu, čímž se naplňují slova anděla k proroku Danielovi: „Až do dvou tisíc a tři set večerů a jiter; pak bude svatyně očištěna.“ Dan. 8, 14.

Naše víra v první, druhé a třetí andělské poselství byla správná. Velké mezníky, kolem nichž jsme prošli, jsou nepohnutelné. Tyto sloupy pravdy stojí pevně jako věčné pahorky.

V budoucnu povstanou duchovní svody všeho druhu. My však chceme mít pevnou půdu pod nohama. Naše stavba musí mít pevné sloupy. Budou snad i někteří, kteří budou například tvrdit, že svatyně neexistuje. To je jeden z bodů, na němž se projeví, kdo pobloudil od víry.

V těchto úkolech je za otázkami mnoho biblických textů. Není nutné číst celé tyto stati, abychom mohli podat správnou odpověď na otázku. Je třeba postihnout jen hlavní myšlenku. Není také vhodné, aby vedoucí biblického úkolu dával poznámky ke každému uvedenému verši.

1. úkol — dne 4. dubna 1964

PLÁN SPASENÍ V PŘEDOBRAZE

Zlatý verš: 1. Mojž. 3, 15.

1. K jakému obrazu byl stvořen člověk? 1. Mojž. 1, 26; Ž. 8, 5. 6.

Zpočátku zrcadlil člověk Boží obraz po stránce vnější, ale i po stránce vnitřní, charakterové. Žil v souladu s vůlí Boží. Jeho mysl byla schopna chápat Boží věci. Měl čisté záliby. Chuť a touhy byly pod kontrolou rozumu. Nesl na sobě obraz Boží, a byl svatý a šťastný.

2. Za jakých okolností přestoupil člověk zvláštní Boží příkaz? 1. Mojž. 3, 1—6.
3. Jaké byly důsledky první neposlušnosti člověka? Řím. 5, 12. 19.

Láska a pokoj prvních lidí zmizely. Místo toho měli vědomí viny, strach z budoucnosti, cítili nahotu duše. Začínali nyní chápat pravý charakter svého hříchu. Celá příroda, která byla pod zlořečenstvím hříchu, měla svědčit člověku o povaze a důsledcích vzpoury proti Bohu.

4. Kterými slovy dal Bůh člověku naději v jeho hříšném stavu? 1. Mojž. 3, 15.

Když slyšel satan prohlášení, že mezi ním a ženou, tj. mezi jeho semenem a jejím semenem, má nastat nepřátelství, věděl, že jeho snahy zničit lidstvo budou narušeny, že nějakým způsobem bude člověku dána možnost odpírat jeho moci. Milost, kterou Kristus vštěpuje do duše, tvoří v člověku nepřátelství proti satanu. Bez této proměňující milosti a obnovující moci byl by člověk nadále zajatcem sata-

na, sluhou, který je vždy ochoten vykonávat jeho příkazy. Avšak síla, kterou uděluje Kristus, uschopňuje člověka k tomu, aby odolával.

5. Koho Bůh poslal na svět, když nadešla plnost času? Gal. 4, 4. 5; Jan 3, 16; 1. Jan. 2, 2.

Jedině Kristus mohl vykoupit člověka ze zlořečenství zákona a uvést jej opět do souladu s nebesy. Kristus vzal na sebe vinu a hanbu hříchu. To hřích tak urážel svatého Boha, že musel oddělit Otce od Syna. Kristus byl ochoten sestoupit do hlubin bídy, aby zachránil padlé lidstvo.

BOŽÍ PROSTŘEDEK PROTI HŘÍCHU

6. Jaké dílo měl konat Mesiáš podle slov Izaiáše? Iz. 53, 5—8.

S Kristem zacházeli tak, jak bychom si zasloužili my. A to proto, aby s námi mohlo být zacházeno tak, jak si zaslouží on. Byl odsouzen za naše hříchy, v nichž neměl žádnou účast, abychom mohli být ospravedlněni jeho spravedlností, v které jsme neměli žádný podíl. Podstoupil smrt, která patřila nám, abychom mohli obdržet život, který patří jemu. „Zsinalostí jeho lékařství nám způsobeno.“

7. Skrze koho nám mohou být hříchy jediné odpuštěny? Skut. 5, 31; Žid. 9, 22; Iz. 53, 10. 12.

Když světlo Kristovo pronikne do naší duše, vidíme, jak jsme nečistí. Rozeznáváme sobectví pohnutek, nepřátelství proti Bohu, které poskvřnilo každý čin života. Pak poznáme, že naše vlastní spravedlnost je vskutku jako roucho ohyzné a že jediné krev Kristova nás může očistit od poskvřny hříchu a obnoviti naše srdce k jeho vlastní podobě.

OBĚTNÍ ŘÁD PŘED VYDÁNÍM NA HOŘE SINAJ

8. Kdo a za jakých okolností přinášel Pánu první zaznamenané oběti? 1. Mojž. 4, 3. 4.

Bůh nařídil oběti, aby byly člověku ustavičnou připomínkou hříchu i vyznáním víry v zaslíbeného spasitele. Jejich účelem bylo vštípit padlému lidstvu slavnostní pravdu, že to byl právě hřích, který způsobil smrt. Pro Adama bylo obětování první oběti velmi bolestivým obřadem. Musel pozdvihnouti ruku a vzít život, který může dát pouze Bůh. Když zabíjel nevinnou oběť, chvěl se při myšlence, že pro jeho hřích musí být prolita krev neviného Beránka Božího. Tento obraz mu poskytl hlubší poznání o velikosti jeho přestoupení. Pochopil, že jedině smrt Syna Božího stačí na usmíření.

9. Jak se zachoval Bůh ke Kainově oběti? 1. Mojž. 4, 5; Žid. 9, 22.

Bez vylití krve není odpuštění hříchu. Oni měli ukázat svou víru v krev Krista jako v zaslíbeného Smírce obětováním prvotin stáda. Ti, kteří necítí potřebu krve Kristovy a domnívají se, že bez Boží milosti mohou si svými vlastními skutky zajistit Boží smíření, dopouštějí se téže chyby jako Kain. Nepřijmou-li očišťující krev, budou odsouzeni. Neexistuje jiné opatření, kterým by mohli být vyproštěni z otroctví hříchu.

10. Jak projevil Noe svou víru a jak uznal obětní řád? 1. Mojž. 8, 20. 21.

11. Kterým činem projevil patriarcha Abrahám svou víru v Boha? 1. Mojž. 12, 8b; 13, 4.

Pravá víra neměla nikdy uhasnout. Bůh si vždy zachoval ostatky, které by mu sloužily. Adam, Set, Enoch, Metuzalém, Noe, Sem zachovali v nepřetržité linii od pokolení do pokolení vzácné zjevení Boží vůle. Syn Táre se stal dědicem tohoto svatého pověření. Bůh sdělil svou vůli Abrahámovi a dal mu jasné poznání požadavků zákona a poznání spasení, které se má uskutečnit skrze Krista.

12. Kterou tvrdou zkouškou se dostalo Abrahámovi jasnějšího poznání o významu obětního řádu? 1. Mojž. 22, 1—18.

Bůh přikázal Abrahámovi, aby obětoval svého syna. Tím přivedl Abraháma k pochopení evangelia a zároveň zkusil i jeho víru. Duševní zápas, který podstoupil Abrahám během této strašné zkoušky, dopustil Bůh proto, aby Abrahám aspoň trochu porozuměl té oběti, kterou přinesl Bůh pro spasení člověka. Bůh vydal svého Syna na smrt hanby. Jediný hlas se nepozdvihl, aby zvolal: „Dost!“ Král slávy obětoval svůj život, aby spasil padlé lidské pokolení. Mohl Bůh podat silnější důkaz o nekonečném soucitu a lásce?

13. Jak projevil Jákob svou víru v Boha, když se chystal opustit Kanán a jeti do Egypta? 1. Mojž. 46, 1.

Ve svých mladých letech vylil Jákob olej a víno na skálu na znamení smlouvy. Tato zpráva nás nyní ujišťuje, že stále uctívá Boha podle obětního řádu, který znali všichni patriarchové. Bůh poctil tentokrátě Jákoba tím, že mu obnovil zaslíbení daná Abrahámovi a Izákovi.

14. Jaký důvod udával Mojžíš faraónovi, proč chce Izrael opustit Egypt? 2, Mojž. 5, 1—3.

V otroctví Izrael téměř zapomněl na Boha svých otců. Obětního řádu se téměř neužívalo. Z Božího rozhodnutí mělo však být plně obnoveno.

K přemýšlení: Z čeho je obviňován každý upřímný člověk, když pohlédne do svého nitra? Po čem proto touží? Může někdo z lidí utišit touhu duše po smíření? Proč nalézáme u Krista plnost pokoje?

2. úkol — dne 11. dubna 1964

Pozemská svatyně

Zlatý verš: 2. Mojž. 25, 8.

ÚČEL A PŮVOD PLÁNU SVATYNĚ

1. Za jakým účelem byla postavena svatyně? 2. Mojž. 25, 8.

Bůh dal Mojžíšovi příkaz pro Izraele: „I udělají mi svatyni, abych bydlil uprostřed nich.“ A Pán přebýval ve svatyni, uprostřed svého lidu. Po celou dobu jejich neúnavného putování po poušti byl s nimi symbol jeho přítomnosti. Takto postavil Kristus svůj stánek uprostřed našich lidských stanů. Rozbil svůj stan vedle stanů lidských, aby mohl přebývat mezi námi a seznámiti nás se svým božským charakterem a životem. „Slovo to tělo učiněno jest a přebývalo mezi námi.“ A viděli jsme slávu jeho, slávu jakožto jednorozeného od Otce, plné milosti a pravdy.“ (Jan 1, 14.) Celá bohoslužba starého Izraele byla zaslíbením Krista v obrazech a sym-

bolech. A nebylo to jen zaslíbení, ale skutečné opatření určené Bohem k tomu, aby milióny lidí mohly pozdvihnouti své myšlenky k Tomu, který se měl zjevití světu.

- 2. Kde obdržel Mojžíš plány pro stavbu svatyně?
2. Mojž. 25, 9. 40; 26, 30.**

Při stavbě svatyně jakožto místa Božího přebývání měl Mojžíš učinit všechno podle vzoru nebeských věcí. Bůh jej povolal na horu, kde mu zjevil tyto nebeské věci. Tak byla zhotovena svatyně se všemi svatými náležitostmi. Bůh zjevil svůj charakter Izraeli, v němž chtěl míti své místo přebývání. Svě přání zpečetil na hoře Sinaj, když šel kolem Mojžíše a volal: „Hospodin, Hospodin, Bůh silný, lítostivý a milostivý, dlouhočekající a hojný v milosrdenství a pravdě.“

M A T E R I Á L P R O S T A V B U S V A T Y N Ě

- 3. Z jakého materiálu měla být postavena svatyně?
2. Mojž. 25, 1—8; 35, 4—9.**

Když měl lid Boží postavit svatyni na poušti, bylo třeba konat rozsáhlé přípravy. Byl sbírán vzácný materiál; mezi jiným také mnoho zlata a stříbra. Jako oprávněný majitel všech pokladů žádal Pán tyto oběti od lidu; přijal však jen ty, které byly dány dobrovolně.

- 4. Jaká byla odpověď na výzvu ke shromažďování materiálu na stavbu stánku? 2. Mojž. 36, 3—7.**

Všichni, kteří milují bohoslužbu a radují se z požehnání Boží přítomnosti, budou projevovat téhož ducha obětavosti při stavbě domu, v němž se Pán s nimi stýká. Jejich touhou bude přinéstí Pánu nejlepší oběť, jakou mají.

STAVBA SVATYNĚ

5. Co obklopovalo svatyni? 2. Mojž. 27, 9. 18.

Nádvoří svatyně mělo délku dvakrát větší než šířku. Svatostánek byl obklopen otevřeným prostranstvím zvaným nádvoří, které bylo uzavřeno závěsy nebo čalouny z jemného plátna, zavěšenými na měděných sloupech. Vchod do tohoto odděleného prostoru byl k východu. Byl uzavřen houněmi z drahého materiálu umělecky zpracovaného, který však nebyl tak vzácný jako materiál ve svatyni. Poněvadž závěsy nádvoří (předsíně) byly jen asi poloviční výšky než stěny svatyně, mohl lid zvenku zřetelně vidět budovu.

6. Popiš krátce budovu stánku! 2. Mojž. 26, 1 až 37.

Popis svatyně máme v 2. Mojž. 26, kterou si můžeme pročíst. Některé jednotlivosti svatyně se mohou zdát modernímu čtenáři nejasné, ale hlavní její význam lze pochopit snadno.

Stánek úmluvy byl postaven tak, že se mohl rozebírat a v době putování jej mohli Izraelští nosit s sebou. Proto byl malý. Neměl více než dvacet pět stop na délku a osmnáct stop na šířku a výšku. Nicméně byla to nádherná stavba. Ke stavbě a na zařízení svatyně bylo použito akátového dřeva, které méně podléhalo zkáze než dřevo jiných stromů, které rostly kolem Sinaje. Stěny byly ze svislých desek, které spočívaly na stříbrných podstavcích a byly přidržovány sloupky a příčnými trámky. Všechno bylo pozlaceno, což dávalo celku vzhled masivního zlata. Střechu tvořily čtyři vrstvy čalounů. Nejspodnější byl „z bílého hedvábí soukaného a z podstavce modrého a z šarlatu a z červce dvakrát barveného s cherubíny díla řemeslného“. Druhá vrstva byla z kozí

srstí, třetí z červeně obarvených koží skopových a čtvrtá z koží jezevčích; všechny byly tak upraveny, že skýtaly dokonalou ochranu.

7. Jak byl rozdělen vnitřek svatyně? 2. Mojž. 26, 31—33b; Žid. 9, 1—3.

Stánek byl rozdělen ve dvě oddělení bohatou a krásnou tkaninou neboli oponou, zavěšenou na pozlacených sloupech. Podobná opona uzavírala vchod do prvního oddělení. Opony byly také z barvy modré, červené a šarlatové. Cherubíni, vetkaní zlatými a stříbrnými nitěmi do opony, představovali zástup andělů, kteří jsou v nebeské svatyni a jsou služebnými duchy pro lid Boží na zemi.

NAUČENÍ ZE SVATYNĚ

8. Co zobrazovala nebo nastiňovala pozemská svatyně? Žid. 9, 23. 24; Žid. 8, 2.

Mojžíš zhotovil pozemskou svatyni „podle způsobu, kterýž byl ukázán na hoře“. Nebeská svatyně, v které Ježíš koná za nás službu, je oním velkým vzorem, jehož kopíi byla svatyně postavená Mojžíšem.

Žádná pozemská budova nemůže reprezentovat velebnost a slávu nebeského chrámu, místa přebývání Krále králů. Avšak důležité pravdy o nebeské svatyni a velké dílo, které se tam koná pro člověka, měly být předmětem studia v pozemské svatyni.

9. K čemu přirovnává Pavel lidské tělo? 1. Kor. 6; 19. 20.

Očištěním chrámu oznamoval Ježíš své mesiášské poslání a zahájení díla. Chrám, v němž se měla zjevovat Boží přítomnost, měl být předmětem studia pro Izraele i pro svět. Od věčných věků bylo Božím úmyslem, aby každá stvořená bytost, od jasného a svatého

serafa až k člověku, byla chrámem, v němž by přebýval Stvořitel. Následkem hříchu přestalo být lidstvo chrámem Božím. Zatemněné a zlem poskvrněné srdce člověka již nezjevovalo slávu Páně. Avšak vtělením Syna Božího byl uskutečněn úmysl nebes. Bůh přebývá v lidstvu a skrze spasitelnou milost se stává srdce člověka opět Božím chrámem. Bůh určil, aby chrám jeruzalémský byl stálým svědectvím o vysokém povolání každého člověka.

10. V kterém přirovnání mluví apoštol o věřících jako o církvi? Efez. 2, 19—22.

Židovská svatyně byla obrazem křesťanské církve. Církev na zemi, skládající se z lidí věrných a oddaných Bohu, je „pravým stánkem“, jehož služebníkem je Ježíš Kristus. Bůh, a nikoliv člověk, postavil tento stánek na vysoké a vznešené místo. Tento stánek je Kristovým tělem. Od severu, jihu, východu i západu shromažďuje ty, kteří budou pomáhat na jeho stavbě.

Palácová stavba, kterou postavil Šalomoun a jeho spolupracovníci Bohu, byla plná nevítané krásy a nepřekonaného jasu. Byla ozdobená drahými kameny, obklopená prostornými nádvořími s velkolepými vchody a obložená vyřezávaným cedrem a skvoucím zlatem. Stavba chrámová s vyšíványi oponami a bohatým nábytkem byla vhodným symbolem živé Boží církve na zemi, která byla po věky stavěna v souladu s Božím vzorem, s materiálem podobným zlatu, stříbru a drahým kamenům. Tomuto duchovnímu chrámu je Kristus „gruntovní úhelný kámen... na němž všecko stavení příslušně vzdělané roste v chrám svatý v Pánu“.

11. Jaké dílo měl podle proroctví Zachariášova vykonati „muž, jehož jméno je Výstřelek“? Zach. 6, 12. 13.

Dílo Krista jako zástupce člověka je znázorněno v tomto krásném proroctví Zachariáše o muži, „jehož jméno je Výstřelek“. „Ten vystaví chrám Hospodinův“. Skrze svou oběť a prostřednické dílo je Kristus základem i stavitelem církve Boží. Apoštol Pavel na něj ukazuje jako na „gruntovní úhelný kámen...“, na němž všecko stavení příslušně vzdělané roste v chrám svatý v Pánu, na kterémž i vy spolu vzděláváte se v příbytek Boží v Duchu svatém“.

K p ř e m ý š l e n í : Jaký byl smysl Božího přebývání s lidem ve svatyni? Proč měl být materiál k stavbě stánku tak drahocenný? Co nám to chce říci jako lidu nové smlouvy?

3. úloha — 18. apríla 1964

Zariadenie svätyne

Základný verš: Zj. 8, 3.

PREDMETY V PREDSIENI

1. Čo stálo medzi vchodom do predsiene a dvermi svätostánku? 2. Moj. 40, 6. 7; 27, 1—8; 38, 1—7.

V predsieni blízko vchodu stá! medený oltár pre zápalné obete. Na tomto oltári boli pálené všetky ohnivé obete Pánovi a rohy tohoto oltára boli kropené krvou zmierenia.

2. Čo ešte stálo v predsieni? 2. Moj. 40, 7; 30, 18 až 21; 38, 8.

Medzi oltárom a dvermi do stánku bolo umývadlo, ktoré bolo tiež z medi, získané z medených zrkadiel, ktoré dobrovolne obetovali izraelské ženy. Tu sa kňaz musel umyť skôr než vstúpil do stánku. Z tohto zrejme vysvitá, že šlo o symboliku čistoty.

Mojžiš dostal pri horiacom kre príkaz, aby vyzul svoju obuv, pretože zem, na ktorej stál, bola svätá. Tak ani kňazi nemali vstupovať do svätyne obutí. Prach na ich obuvi by bol znesvätil sväté miesto. Skôr než vstúpili do svätyne, mali nechať obuv v nádvorí. Skôr než slúžili v stánku alebo pri oltári zápalných obetí, mali si umyť ruky i nohy. Takto sa mali ustavične učiť, že tí, čo chcú vstúpiť do Božej prítomnosti, musia byť čistí, bez akejkoľvek poškvرنy.

SVÄTYŇA A JEJ ZARIADENIE

3. Ako sa menovali dve oddelenia stánku? 2. Moj. 26, 31—33; Žid. 9, 1—3.

Prvé oddelenie bolo dvakrát väčšie než druhé. V ňom denne slúžili kňazi. Táto miestnosť sa nazývala svätyňou. Bola oddelená od druhej miestnosti nádhernou oponou. Druhá miestnosť, ktorá mala tvar dokonalého štvorca, nazývala sa svätyňou svätých, najsvätejším miestom (vel'svätyňou).

4. Menuj tri predmety, ktoré sa nachádzali v prvom oddelení stánku! 2. Moj. 26, 35; 40, 22—27.

Stôl s predkladnými chlebmi stál na severnej strane. Mal ozdobnú korunku a bol potiahnutý čistým zlatom. Na južnej strane bol sedemramenný svietnik so siedmimi lampami. Jeho ramená boli ozdobené umelecky spracovanými kvetinami. Celý bol zhotovený z jediného masívneho kusu zlata. Tesne pred

oponou, ktorá delila svätyňu od svätyne svätých a od bezprostrednej Božej prítomnosti, stál zlatý oltár kadidlový.

5. Čo bolo na stole a prečo? 3. Moj. 24, 5—9.

Posvätné chleby boli stále predkladané Hospodini ako ustavičná obeť. Ony boli časťou denných obetí. Nazývali sa posvätnými chlebmi alebo „chlebmi predloženia“, lebo boli ustavične pred tvárou Hospodinovou. Tým priznával človek svoju závislosť na Bohu vo veciach časného i duchovného pokrmu. Boh sýtil Izraela na púšti nebeským chlebom a Izrael bol stále závislý na Božej milosti, či chcel dosiahnuť telesný pokrm alebo duchovné požehnanie. Manna i chleby predloženia ukazovali na Krista, živý chlieb, ktorý je za nás ustavične v prítomnosti Božej. On sám povedal: „Ja som chlieb života, zostúpil som z neba.“ Ku chlebom sa kládlo kadidlo. Keď boli chleby každú sobotu nahradené čerstvými bochníkmi, pánilo sa kadidlo na oltári pred Hospodinom.

6. Popíš sedemramenný svietnik! K čomu sa používal? 2. Moj. 25, 31—39; 37, 17—23.

Keď sa Boh zjavoval svojmu ľudu, mal vždy svetlo za symbol svojej prítomnosti. Svetlo to bolo, ktoré na Stvoriteľov príkaz zažiarilo ako prvé. Svetlo bolo zahalené v oblačnom stípe cez deň a v stípe ohnivom v noci. Ono viedlo obrovské zástupy Izraelitov. Svetlo žiarilo v sláve okolo Hospodina na hore Sinaj. Svetlo spočívalo nad zľutovnicou v stánku. Svetlo naplnilo chrám Šalamúnov pri posviacke. Svetlo žiarilo na betlehemských kopcoch, keď anjeli priniesli bdiacim pastierom posolstvo spasenia.

Boh je svetlo. Slovom „Ja som svetlo sveta“ prehlasuje Kristus svoju jednotu s Bohom a svoj vzťah k celej ľudskej rodine. Bol to On, ktorý spôsobil na

počiatku, aby z „temnosti zažiarilo svetlo“. (2. Kor. 4, 6.) On bol duchovným svetlom, ktoré v predobrazne a prorocke osvecovalo Izraela. Toto svetlo však nebolo dané len židovskému národu. Ako papršlek svetla preniká aj do najvzdialenejších kútov zeme, tak i svetlo Božej spravodlivosti osvecuje každú dušu.

**7. Popíš kadidlový oltár a s ním súvisiacu službu!
2. Moj. 30, 1—9.**

Keď kňaz obetoval pred Pánom kadidlo, díval sa smerom k truhle zmluvy. Keď vystupoval oblak kadidla, sláva Božia zostúpila na zľutovnicu a naplnila svätyňu svätých. Často naplnila obidve oddelenia natoľko, že kňaz bol nútený uchýliť sa až za dvere stánku. Ako v predobraznej službe hľadel kňaz vierou k zľutovnici, ktorú nemohol vidieť, tak aj ľud Boží má dnes obracať svoje modlitby ku Kristu, svojmu slávnemu Veľkňazovi, ktorý skrytý pred ľudským zrakom prihovára sa za svoj ľud v nebeskej svätyni. Kadidlo vystupujúce s modlitbami Izraela predstavuje zásluhy a prímluvu Kristovu, Jeho dokonalú spravodlivosť, ktorá je skrze vieru pripočítaná Jeho ľudu a ktorá jedine môže bohoslužbu hriešnych bytostí urobiť príjemnou. Pred oponou svätyne svätých bol oltár ustavičnej prímluvy.

PREDMETY VO SVÄTYNI SVÄTÝCH

8. Čo mal Mojžiš zhotoviť pre druhé oddelenie? 2. Moj. 25, 10—15.

9. Popíš vrchnák (zľutovnicu) truhly zmluvy! 2. Moj. 25, 17—20.

Vrchnák truhly zmluvy sa nazýval zľutovnicou. Bol zhotovený z masívneho kusu zlata a zaclonený na

obidvoch stranách zlatými cherubmi. Jedno krídlo každého anjela bolo zdvihnuté hore, druhé, na znamenie úcty a pokory prikrývalo telo.

10. Čo malo byť v truhle zmluvy? 2. Moj. 25, 16; 40, 20; 5. Moj. 10, 1—5; 1. Král. 8, 9.

Za vnútornou oponou bola svätyňa svätých, stred obraznej služby zmierenia a prostredníctva, ktoré tvorilo spojenie medzi nebom a zemou. V tomto oddelení bola truhla zmluvy, t. j. skriňa z agátového dreva, vo vnútri i zvonku obitá zlatom so zlatou korunou na kraji. V nej boli uložené kamenné table, na ktoré sám Boh napísal Desatoro. Preto sa nazývala truhlou Božieho zákona alebo truhlou zmluvy, lebo Desatoro bolo základom zmluvy medzi Bohom a Izraelom. Boží zákon uložený v truhle bol veľkým meradlom spravodlivosti a súdu. Tento zákon vynášal rozsudok smrti nad priestupníkom; avšak nad zákonom bola zľutovnica, nad ktorou sa zjavovala Božia prítomnosť, a tu sa poskytovalo hriešnikovi odpustenie.

-SPOLOČENSTVO MEDZI BOHOM A JEHO ĽUDOM

11. Odkiaľ sľúbil Boh hovoriť s Izraelom? 2. Moj. 25, 21. 22; 4. Moj. 7, 89.

12. Ako inak sa zjavovala Božia prítomnosť medzi cherubmi? 4. Moj. 16, 2.

„Cherubim“ je hebrejské slovo v množnom čísle. Jednotné číslo je „cherub“.

Nad zľutovnicou bol jasný oblak, zjavenie Božej prítomnosti. Uprostred cherubov zjavoval Boh svoju vôľu. Božie posolstvo počul niekedy veľkňaz z oblaku. Niekedy padalo svetlo na anjela vpravo, čo ozna-

čovalo súhlas alebo prijatie, alebo na anjela vľavo dopadol tieň ako prejav nelúbosti alebo zamietnutia.

Hriechom bol človek odlúčený od Boha. Nebyť plánu spasenia, bolo by jeho údelom večné odlúčenie od Boha, temnota a nekonečná noc. Skrze Spasiteľovu obeť bolo opäť umožnené spojenie s Bohom. Osobne sa nemôžeme dostať do Jeho prítomnosti. Vo svojom hriešnom stave sa nemôžeme dívať na Jeho tvár. Môžeme Ho však vidieť a mať spoločensťvo s Ním v Ježišovi, našom Spasiteľovi.

Nesmieme zanedbávať spojenie s Bohom skrze modlitbu a štúdium Božieho Slova, lebo tu je zdroj Jeho sily. Žiadna práca v cirkvi sa jej nevyrovná.

Dielo Božie potrebuje zo všetkého najviac praktické výsledky spojenia s Bohom. Svojím každodenným životom máme dokazovať, že máme zmierenie a pokoj vo svojom Spasiteľovi. Jeho pokoj, ktorý máme v srdci, bude vyžiarovať z našej tváre. On dá hlasu presvedčujúcu moc. Spojenie s Bohom zušľachtí charakter a život. Ľudia okolo nás poznajú, že bývame s Ježišom.

Musíme žiť životom myšlienky i činu, tichej modlitby i vážnej práce. Sila, ktorú obdržíme od Boha, spojená s vážnym úsilím vychovať myseľ k hlbokým úvahám a starostlivej práci, pripraví nás pre každodenné povinnosti a za všetkých okolností, nech sú akokoľvek ťažké, udržia nášho ducha na výške.

K premýšľaniu: Kde vo svätyni vidíš zná-zorneného Krista? Ako svedčí svätyňa svätých o Kristu? Čo z posvätnosti stánku by malo byť prenesené do zhromaždenia ľudu novej zmluvy?

4. úkol — dne 25. dubna 1964

Kněžství před Kristem

Zlatý verš: 1. Mojž. 4, 4.

KNĚŽSTVÍ V DOBĚ PATRIARCHŮ

1. Jak se Bůh stýkal s člověkem na počátku? 1. Mojž. 3, 8—11.

Na počátku mluvil člověk s Bohem přímo. Nebylo třeba žádné kněžské služby, neboť hřích nenarušil spojení mezi člověkem a Bohem.

2. Jak se člověk přibližoval k Bohu po pádu do hříchu? 1. Mojž. 4, 3—5.

Adam byl poučen o povinnostech patriarchálního kněze. On tak učil své dospělé syny, jak mají udržovat kněžský úřad. — Oba bratři si byli rovni a měli stejnou náboženskou výchovu. Oba byli hříšníci a oba uznávali, že Bůh má právo požadovat úctu a klanění.

V nejdávnějších dobách byl každý muž knězem svého vlastního domu. V dobách Abraháma bylo kněžství pokládáno za právo nejstaršího syna.

Jákob a Ezau byli poučeni o právu prvorozeného jako o velmi důležité záležitosti, neboť ono zahrnovalo nejen dědictví pozemských statků, ale také duchovní přednosti. Ten, kdo je obdržel, měl býti knězem rodiny a z jeho rodu měl vzejíti Spasitel světa.

ZALOŽENÍ IZRAELSKÉHO KNĚŽSTVÍ

3. Koho vyvolil Bůh k službě ve svatyni místo prvorozených? 4. Mojž. 3, 5. 6. 12. 45.

Z Božího příkazu bylo pokolení Levi odděleno ke službě ve svatyni.

4. Na koho omezil Bůh kněžství v té době? 2. Mojž. 28, 1; 4. Mojž. 18, 1. 7.

Kněžství bylo omezeno na rodinu Árónovu. Jedině Árónovi a jeho synům bylo dovoleno sloužit před Hospodinem.

5. Jakou práci měli Levité a jakou kněží? 4. Mojž. 18, 2—7.

Levité měli pomáhat synům Árónovým při práci ve svatyni. Služba uvnitř svatyně byla přikázána jediné kněžstvu. Levitům bylo dáno za úkol pečovat o stánek a o všechno, co k tomu náleželo, a to v táboře i během cesty.

6. Jaké nařízení vydal Bůh o podpoře kněží a Levitů? 4. Mojž. 18, 21; Žid. 7, 5.

Desátek byl výlučně oddělen pro syny Levi, pokolení, které bylo určeno pro službu svatyně.

KNĚŽSKÁ ROUCHA

7. Popiš roucho velekněze! 2. Mojž. 28, 2—39.

Roucha velekněze byla z drahocenného materiálu. Byla to skvostná práce, která odpovídala jeho vznešenému postavení. Na lněném rouchu obyčejného kněze nosil modrý svrchní oděv, utkaný z jednoho kusu. Na lemu byl ozdoben zlatými zvonečky a modrými, purpurovými a šarlatovými granátovými jablky. Na to oblékal „efod“, kratší roucho ze zlata, z modře, purpuru, šarlatu a bílého hedvábí. Přepásán byl nádherně vypracovaným pásem z téhož materiálu. Nárameník (svrchní roucho — efod) neměl rukávů.

8. Co nosil velekněz na prsou? 2. Mojž. 28, 15—29.

Na nárameníku byl náprsník, nejposvátnější část velekněžského roucha. Byl z téhož materiálu jako efod. Měl tvar čtverce, jehož strana měřila píd' a byl zavěšen zlatými kroužky na modré šňůře na ramenou. Okraj byl utvořen z těch drahokamů, které tvoří dvanáct základů města Božího. Uvnitř obruby bylo dvanáct kamenů zasazených do zlata, jež byly upevněny v řadách po čtyřech. Na nich byla vyryta jména pokolení izraelských.

O izraelském veleknězi Árónovi je napsáno: „I bude nositi Árón jména synů izraelských na náprsníku soudu na srdci svém, když vcházeti bude do svatyně, na památku před Hospodinem ustavičně.“ Jaký to krásný a výrazný obraz neměnné lásky Kristovy k církvi! Náš vznešený Velekněz, jehož byl Árón předobrazem, nese lid Boží na svém srdci. Neměli by i jeho služebníci projevovat tutéž lásku, soucit a zájem o člověka?

9. Které dva kameny byly na náprsníku kromě dvanácti kamenů, na nichž byla vyryta jména pokolení? 2. Mojž. 28, 30.

Napravo a nalevo od náprsníku byly dva velké zářící kameny. Byly známy pod jménem urim a thumim. Jimi oznamoval Bůh prostřednictvím velekněze svou vůli. Když byly vznášeny před Pánem dotazy, byl světelný kruh obklopující drahokam vpravo znamením Božího souhlasu nebo přijetí, zatímco obláček zastíňující kámen nalevo, byl důkazem odmítnutí nebo nelibosti.

10. Co nosil velekněz na hlavě? 2. Mojž. 28, 36—38; 39, 30. 31.

Mitra velekněze byl bílý plátěný turban, na němž byla přišita modrou stuhou zlatá destička s nápisem: Svatost Hospodinu. Vše, co souviselo s rouchem a chováním velekněze, mělo mít pečeť Boží svatosti, úctu k bohoslužbě i smysl pro čistotu, která se vyžaduje od těch, kteří vstupují do Boží přítomnosti.

Vše, co nosil velekněz, mělo být dokonalé a bez úhony. Vzor kněžských rouch byl ukázán Mojžišovi na hoře. Bylo přesně ukázáno, jak se má která část velekněžského roucha nosit a jak má být zhotovena. Tato roucha byla posvěcena k nejslavnostnějším účelům. Jimi byl charakterizován a představen velký vzor — Ježíš Kristus. Izraelité přioděli velekněze slávou a krásou a chtěli, aby bylo vidět důstojnost jeho úřadu. Takto oděný velekněz byl představitelem Izraele, jenž svými rouchy zjevoval slávu, kterou měl Izrael jako vyvolený lid Boží zazářit světu. Bůh může přijmouti jen dokonalost v oděvu i chování, v duchu i slovu. Pán je svatý; jeho sláva a dokonalost se musí projevit v pozemské službě. Jen dokonalost může vhodně reprezentovat svatost nebeské služby.

11. Jak se odívali prostí kněží? 2. Mojž. 39, 27 až 29.

Roucho prostého kněze bylo z bílého plátna a utkáno z jednoho kusu. Sahal skoro až k nohám a kolem boku byl přepásán modře, červeně a purpurově vyšíváním pásem. Lněný turban neboli mitra doplňovaly tento oděv.

POSVĚCENÍ KNĚŽÍ

12. Popiš obřad posvěcení Áróna a jeho synů! 2. Mojž. 29, 4—9. 20. 21. 35. O jednotlivostech čti v další části kapitoly!

13. Jaké další povinnosti měli kněží kromě služby ve svatyni? 3. Mojž. 10, 11.

V křesťanském domově má otec zvláštní odpovědnost za udržování duchovní úrovně své rodiny.

V určitém smyslu je otec knězem domu, který přináší ranní i večerní oběť na rodinný oltář. Žena a děti ať se připojí v modlitbě a chvalozpěvu. Dříve než otec ráno opustí domov, aby šel za svou denní prací, nechť shromáždí své děti kolem sebe, pokleknou s nimi před Bohem a odevzdá je péči nebeského otce. Když skončí starosti dne, nechť rodina opět přinese oběť v děkovné modlitbě a nechť zapěje chvalozpěv, jímž vzdá dík za Boží péči po celý den.

K přemýšlení: V čem je velekněz předobrazem Ježíše Krista? — Jak plníš úkol kněze ve své rodině? Jakou oběť můžeš přinášet Bohu každého dne?

5. úkol — dne 2. května 1964

Obětní systém

Zlatý verš: Řím. 12, 1.

OBĚTNÍ SYSTÉM UKAZUJE NA KRISTA

1. O jakém vítězství prorokuje zaslíbení o „semeni ženy“? 1. Mojž. 3, 15.

Ode dne, kdy naši první rodiče ztratili svůj rajský domov, až do doby, kdy přišel Syn Boží jako spasitel hříšníků, byla naděje padlého lidstva soustředěna na příchod vykupitele, který měl vysvobodit lidstvo ze zajetí hříchu a hrobu. První náznak takovéto naděje byl dán Adamovi a Evě ve výroku

vyneseném nad hadem v ráji. Když první lidé naslouchali těmto slovům, byli naplněni nadějí, neboť v prorocství o zničení satanovy moci rozeznali zaslíbení o vysvobození z bídy, kterou jim přineslo přestoupení.

2. Proč byly nařizeny oběti zvířat? 1. Petr. 1, 18. 19; Žid. 9, 22.

Někteří vyjadřovali podív nad tím, že Bůh žádal od židovského národa zabíjení tolika obětí; to všechno mělo upoutat jejich mysl ke skutečnosti, že bez vylití krve není odpuštění hříchů. V každé oběti bylo obsaženo naučení, v každém obřadu vtisknuta pravda, kterou slavnostně kázal kněz při svaté službě a kterou nařídil sám Bůh, že totiž jedinež skrze krev Kristovu je možno dosáhnouti odpuštění hříchů. Oběti Kristovou bylo učiněno dostatečné opatření pro každou věřící a pokání činící duši. Jsme spaseni, protože Bůh s láskou přijal krev Kristovu.

Oběti nařídila nekonečná Boží moudrost, která chtěla padlému lidstvu vtisknout slavnostní pravdu, že hřích se stal příčinou smrti. Kdykoliv byl obětnímu zvířátku odnímán život, bylo lidu připomínáno, že kdyby nebylo hřichu, nebylo by ani smrti. „Odplata za hřích je smrt.“

3. Co nemohla učinit krev zvířat? Žid. 10, 1—4.

Předobrazy a obětní služby spolu s prorocstvími poskytly Izraelitům jen zastřené a matné nahlédnutí do Božího milosrdenství, kterého se mělo dostat světu skrze zjevení Krista. Před Mojžišem rozprostřel Bůh význam předobrazů, ukazujících na Krista. Mojžíš viděl konec toho, co mělo být odstraněno při smrti Kristově, kdy předobraz se setkal se skutečností. Starozákonní oběti poukazovaly kupředu na

oběť, kterou měl přinést Ježíš. Zabitý beránek byl předobrazem Beránka Božího, který snímá hříchy světa.

KAŽDODENNÍ OBĚTI

4. Jak měl Izrael uctívat Boha každé ráno i večer? 4. Mojž. 28, 5—8.

Každé ráno i večer byl pálen na oltáři jednorochní beránek s přináležející obětí pokrmů, čímž bylo znázorněno každodenní posvěcení národa Hospodinu a jejich ustavičná závislost na smírcí oběti Kristově.

Hodiny určené k ranní a večerní oběti byly považovány za svaté a měly být v celém národě židovském zachovávány jako doba určená k uctívání Boha.

5. Jak obdržel jednotlivý hříšník odpuštění hříchů? 3. Mojž. 4, 27—29.

Kající hříšník přivedl svou oběť před dveře stánku úmluvy, položil svou ruku na hlavu oběti, vyznával své hříchy, které obrazně přenášel ze sebe na nevinnou oběť. Svou vlastní rukou pak zvířátko zabil.

6. Co činil kněz s krví a tukem oběti za hřích? 3. Mojž. 4, 30. 34. 35.

7. Co se dělo s masem oběti? 3. Mojž. 6, 25. 26.

V některých případech kněz vnesl krev do svatyně a kropil před oponou, za níž byla truhla smlouvy obsahující zákon, který hříšník přestoupil. V některých případech krev nebyla vnášena do svatyně, ale maso snědli kněží, jak Mojžíš nařídil synům Áronovým slovy: „Bůh vám je dal, abyste nesli nepravost shromáždění.“

Hříchy lidu byly obrazně přeneseny na úřadujícího kněze, který byl prostředníkem lidu. Kněz sám se

nemohl státi obětí za hřích a přinést smíření svým životem, protože byl také hříšníkem. Proto místo aby sám podstoupil smrt, zabil beránka bez poskvrny. Trest za hřích byl přenesen na nevinné zvířátko, které se takto stalo jeho bezprostředním zástupcem a bylo předobrazem dokonalé oběti Ježíše Krista.

Čteme-li pečlivě 4. kapitolu 3. Mojžíšovy, zjistíme, že jedině když šlo o hřích kněze nebo celého Izraele, kropilo se krví před oponou v prvním oddělení. Při všech ostatních obětech se žádalo od kněze, aby jedl z oběti a aby pomazal krví rohy oltáře zápalu. Oba obřady symbolizovaly přenesení hříchu z kajícíka na svatyni.

VYZNÁNÍ A NÁPRAVA

8. Co se žádalo od hříšníka při některých hříších? 3. Mojž. 3, 5; čti také verše 1—4!

Pravé vyznání má vždy zvláštní charakter a uznává jednotlivé hříchy. Některé jsou takového charakteru, že je můžeme přednést jedině před Bohem. Některé přestupky bychom měli vyznat jednotlivcům, kteří jimi utrpěli. Jiné mohou být veřejného rázu a mají se také veřejně vyznat. Každé vyznání by však mělo být rozhodné a směřovat k věci; měli bychom vyznat právě ty hříchy, kterými jsme se prohřešili.

9. Co ještě musel činit kajícík v případech, kdy přestoupil zákon o vlastnickém právu? 3. Mojž. 6, 4. 5. Čti verše 1—7!

DALŠÍ NAUČENÍ

10. Jaký zvláštní význam měla krev při všech obětech? 3. Mojž. 17, 11.

V plánu spasení musí být prolití krve, neboť smrt se musí dostavit jak následek hříchu. Obětní zvířata byla předobrazem na Krista. V zabitě oběti měl člověk po celý život spatřovat naplnění Božího slova: „Smrtí zemřete!“ Prolití krve zvířat mělo dopředu ukazovat na Vykupitele, který jednoho dne přijde na svět a zemře za hříchy lidstva. Takto měl Kristus plně obhájit zákon svého Otce.

11. Co se přidávalo ke každé oběti? 3. Mojž. 2, 13.

Ke každé oběti se přidávala sůl. To znamenalo, podobně jako obětování kadidla, že jediné spravedlnost Kristova může učinit bohoslužbu příjemnou Bohu. Ježíš myslel na tuto praxi, když řekl: „Všeliká oběť solí bude osolena.“ „Mějte sůl sami v sobě a pokoj mějte mezi sebou.“ (Mar. 9, 49. 50.) Všichni, kteří se chtějí vydat jako oběti živé, svaté a Bohu příjemné, musejí přijmouti spasitelnou hůl, totiž spravedlnost našeho Spasitele.

12. Popíš každodenní službu u oltáře kadidlového! 2. Mojž. 30, 7—9.

Kadidlo vystupující vzhůru s modlitbami Izraele představuje zásluhu a přimluvu Krista, jeho dokonalou spravedlnost, která je vírou připočtena jeho lidu a která jediné může uctívání ze strany hříšných bytostí učiniti Bohu příjemné.

13. Jaký přísný požadavek se uplatňoval při každé oběti zvířete? 3. Mojž. 4, 3. 23. 28.

Knězi museli prohlížet všechna zvířata, která byla přinesena k oběti, a museli odmítnout každé zvíře, při kterém byla objevena nějaká závada. Jen „oběť bez poskvrny“ mohla býti symbolem dokonalé čistoty Krista, který se měl obětovat jako „Beránek nevinný a neposkvrněný“.

K p ř e m ý š l e n í : Proč vidíš v krvi Kristově zdroj spásy? Dojímá tě myšlenka na nevinné zvířátko obětované za hříšníka? Jak si dotčen myšlenkou na obětujícího se nevinného Beránka Božího?

6. úloha — 9. mája 1964

Výročné slávnosti a ceremoniálne soboty

Základný verš: 2. Moj. 19, 5. 6.

VEĽKONOČNÝ BARÁNOK A JEHO VÝZNAM

1. Ktoré tri výročné zhromaždenia mali navštíviť všetci Izraeliti? 5. Moj. 16, 16; 2. Moj. 34, 23.

Výročné slávnosti boli určené k tomu, aby sa všetci izraelskí mužovia zhromaždili pred Hospodinom, priniesli mu svoje ďakovné obete a prvotiny svojej úrody. Účel všetkých týchto nariadení nevychádzal zo žiadnej ľubovôle. Všetky mali slúžiť k dobru Izraela.

2. Akú vrcholnú skúsenosť prežili Izraeliti, keď boli vyslobodení z egyptského otroctva? 2. Moj. 12, 29—33.
3. Ako sa mali Izraeliti chrániť pred anjelom zhubcom a ako sa mali pripraviť na náhly odchod? 2. Moj. 12, 3. 6. 7. 11. 21—23.
4. Aká slávnosť bola nariadená v súvisi s odchodom z Egypta? 3. Moj. 23, 1—12.

Na pamiatku veľkého vyslobodenia mali Izraeliti každoročne vo všetkých budúcich pokoleniach zachovávať túto slávnosť. Veľkonočný baránok mal byť nielen pamiatkou pripomínajúcou vyslobodenie z Egypta, ale mal tiež symbolicky ukazovať vpred na väčšie vyslobodenie, ktoré mal uskutočniť Kristus tým, že vyslobodí svoj ľud z otroctva hriechu.

Prvá z týchto slávností, Veľká noc, slávnosť nekvasených chlebov, konala sa v mesiaci „abib“, prvom to mesiaci židovského roku, čo pripadá na koniec marca a začiatok apríla.

5. Aký termín používa Pavel o Ježiši Kristu? 1. Kor. 5, 7.

Obetný baránok predstavuje Baránka Božieho, v ktorom je naša jediná nádej spasenia. Apoštol hovorí: „Náš veľkonočný Baránok, Kristus, bol za nás obetovaný.“ Nestačilo, že veľkonočný baránok bol zabitý, jeho krvou museli byť pokropené veraje. Tak si človek musí privlastniť i zásluhy Kristovej krvi. Musíme veriť, že zomrel nielen za svet, ale že zomrel za nás osobne. Musíme si privlastniť zásluhy Jeho zmierivej obeti. Mäso sa muselo jesť. Nestačí veriť, že nám Kristus odpustil hriechy. Musíme od Neho ustavične prijímať duchovnú silu a pokrm Jeho Slova.

SNOP PRVOTÍN A TURÍCE

6. Aká slávnosť žatvy sa slávila hneď po Veľkej noci? 3. Moj. 23, 10. 11.

Po Veľkej noci nasledovala slávnosť nekvasených chlebov, ktorá trvala sedem dní. Prvý a siedmy deň boli dni svätého zhromaždenia, kedy sa nesmeli konať žiadne dielo. V druhý deň slávnosti boli pred-

kladané pred Božiu tvár prvé plody. Jačmeň bol najvčasnejším obilím v Palestíne a pri zahájení slávnosti začínal dozrievať. Kňaz obracal pred oltárom Hospodinovým snop jačmeňa, čo znamenalo, že všetko patrí Pánovi. Dokiaľ nebol tento obrad vykonaný, úroda sa nesmela zbierať.

7. Aké zhromaždenie sa konalo v päťdesiaty deň po Veľkej noci? 3. Moj. 23, 15—21.

Päťdesiat dní po obetovaní prvých plodín nastali Turíce, nazývané tiež slávnosťou žatvy alebo slávnosťou týždňov. Ako výraz vďačnosti za obilie, ktoré dal Pán svojmu ľudu za pokrm, Pánovi boli predložené dva nekvasené upečené bochníky. Turíce trvali len jeden deň, ktorý bol venovaný bohoslužbám.

8. Aké významné udalosti sa odohrali v turíčny deň, v roku, v ktorom zomrel Kristus? Skt. 2, 1—11. 41.

Kristus rozsieval semeno Božieho Slova tri a pol roka. Potom sa obetoval ako pravý veľkonočný Baránok, vstal z mŕtvych a ako snop prvých plodín predstavil sa Otcovi. O päťdesiat dní zostupil na Turíce Duch Svätý a nastala žatva duší. Takto sa na Turíce stretol predobraz so skutočnosťou.

INÉ SLÁVNOSTI A CEREMONIÁLNE SOBOTY

9. Aká slávnosť predchádzala deň zmierenia? 3. Moj. 23, 23—25; 4. Moj. 29, 1.

Občiansky rok končil trúbením a za desať dní po ňom bol deň zmierenia. Trúbenie vyzývalo k modlitbe, k sebaskúmaniu, a k príprave na deň zmierenia.

10. Aká radostná slávnosť nasledovala čoskoro po dni zmierenia? 3. Moj. 23, 34—43.

V siedmom mesiaci sa konala slávnosť stánkov, alebo slávnosť obračiek. Touto slávnosťou uznával ľud požehnanie Božie v sadoch, olivových záhradách a viniciach. Bola vrcholným slávnostným zhromaždením v roku. Pri tejto príležitosti ľud ďakoval Bohu za bohaté požehnanie.

Slávnosť stánkov nebola len spomienkou, ale aj predobraznou slávnosťou. Nepripomínala len pobyt na púšti, ale ako slávnosť obračiek oslavovala zbieranie úrody zeme a ukazovala tiež vpred k veľkému dňu poslednej žatvy, kedy Pán vyše svojich žencov, aby zhromáždili pšenicu do Jeho stodoly.

11. Ako bolo možné rozoznať ceremoniálne soboty od soboty siedmeho dňa? 3. Moj. 23, 37. 38.

Tri výročné slávnosti a deň zmierenia zahrnovali sedem výročných ceremoniálnych sobôt, ktoré boli posvätené svätým zhromaždením a obetovaním obeti pre Pána. Podobne ako naše narodeniny, pripadali i tieto soboty na rôzne dni v roku. Boli to predobrazné soboty a nie pamiatka stvorenia, akou bola a je sobota Hospodinova, t. j. siedmy deň, o ktorom hovorí štvrté prikázanie.

12. Na ktorú dobu pripadali podľa židovského kalendára tieto ceremoniálne soboty?

O d p o v e ě :

Prvá, spojená so slávnosťou Veľkej noci, pripadala na pätnásty deň prvého mesiaca (Abib alebo Nisan). 2. Moj. 12, 16; 3. Moj. 23, 7.

Druhá pripadala na posledný deň tejto slávnosti, na 21. Nisan. 3. Moj. 23, 8.

Tretia bola o päťdesiat dní neskôr, na Turíce (6. Sivan). 3. Moj. 23, 15. 16. 21.

Štvrtá pripadala na koniec občianskeho roku, na prvý deň siedmeho mesiaca (Tišri). 3. Moj. 23, 23—25.

Piata bola v desiaty deň siedmeho mesiaca — deň zmierenia, najsvätejšia z výročných sobôt. 3. Moj. 23, 27. 32.

Šiesta pripadla na prvý deň sviatku stánkov, na pätnásty deň siedmeho mesiaca. 3. Moj. 23, 39.

Siedma a posledná z ceremoniálnych sobôt pripadla na posledný deň tejto slávnosti, na 21. deň siedmeho mesiaca. 3. Moj. 23, 36. 37.

13. Čo povedal Pavel o ceremoniálnych sobotách?
Kol. 2, 14—17.

Tiene miznú pred jasnými paprškami Slnka spravodlivosti. Ceremoniálne soboty boli dni, v ktorých sa prinášali obete na oltár zápalov. Keď Baránok Boží obetoval svoj život na golgatskom kríži, stratili tieto ceremónie svoj význam.

K premýšľaniu: O čom ťa poučajú všetky ceremoniálne soboty? Ako nás učia vďačnosti a závislosti na Bohu? Máme i v našom cirkevnom spoločenstve podobné príležitosti, aké mal kedysi Izrael, obzvlášť k vyjadreniu vďaky?

Den smíření

Zlatý verš: 3. Mojž. 16, 30.

SVATÝ DEN — SVATÉ KNĚŽSTVO — HŘÍCHY SPÁCHANÉ ZA CELÝ ROK

1. Která sobota byla nejslavnostnější ze všech ceremoniálních sobot? 3. Mojž. 23, 27—32.

Jednou v roce, ve velký den smíření, vstoupil kněz do svatyně svatých, aby ji očistil. Dílo zde vykonané ukončilo celoroční cyklus bohoslužeb.

2. Který kněz vykonal obřad onoho dne? 2. Mojž. 30, 10; Žid. 9, 7.

Práce v den smíření byla povinností nejvyššího kněze.

3. Z čeho sestávala oběť za hřích a jak byla obětována? 3. Mojž. 4, 27—35.

Při obětech za hřích konaných po celý rok byla přijímána náhrada místo hříšníka. Avšak krev oběti nepřinesla dostatečné smíření za hřích. Ona poskytla jen prostředek, jímž byl hřích přenesen do svatyně. Obětováním krve uznával hříšník autoritu zákona, vyznával vinu svého přestoupení a vyjadřoval svou víru v Toho, který směl sejmouti hřích světa. Nebyl však úplně osvobozen od zlořečenství zákona.

4. Jakou očistnou službu musel vykonal velekněz v nádvoří v den smíření? 3. Mojž. 16, 3. 4. 6.

Dříve než začal velekněz očišťovat svatyni, musel se v nádvoří sám očistit. Velekněz musel obětovat volka, umýt se a pak teprve obětoval kozla.

5. Co bylo přikázáno Izraelitům v den smíření? 4. Mojž. 29, 7; 3. Mojž. 23, 28—32.

V době, kdy se konalo dílo smíření, měl každý člověk ponížovat svou duši. Veškerá práce byla odložena a celé shromáždění izraelské strávilo den ve slavnostním pokořování se před Bohem, modlitbě, postu a v hlubokém zkoumání srdce.

Pro Izraele to byl vskutku den soudu a ten, kdo jej ignoroval, byl vyloučen z církve staré smlouvy.

6. Čím dosahujeme odpuštění hříchů? Žid. 9, 22. 23.

Předobrazné i pravé očištění muselo se uskutečnit krví; kdysi krví zvířat, později krví Kristovou. Pavel zdůvodňuje, proč se musí očištění díti skrze krev, že totiž bez vylití krve není odpuštění. Odpuštění neboli odnětí hříchů je dílo, které se muselo naplnit.

7. Co vnesl velekněz nejdříve do Boží přítomnosti? 3. Mojž. 16, 12. 13.

Velekněz vstoupil za druhou oponu se zlatou kadidelnicí, se žhavým uhlím od oltáře Páně. Když vstupoval do viditelné přítomnosti Boží, která se zjevovala mezi cherubíny nad slitovnicí, nasypal na žhavé uhlí kadidlo. Oblak dýmu, který vzniknul, zakryl velekněze.

KREV SMÍŘENÍ

8. Jak byla získána krev pro smírčí očištění? 3. Mojž. 16, 7—9.

V den smíření byli přivedeni ke dveřím stánku dva kozlíčkové a byl na ně vržen los, „los jeden Hospodinu a los druhý Azazel“. Kozel, na nějž padl los Hospodinův, měl být zabit jako oběť za hřích lidu.

9. Kam zanesl velekněz krev kozla smíření? 3. Mojž. 16, 15a.

10. Co činil velekněz s krví ve svatyni svatých? 3. Mojž. 16, 14. 15.

Když velekněz přinesl v den smíření oběť za shromáždění, vstoupil s krví do svatyně svatých a pokropil jí slitovnicí nad deskami zákona. Tak bylo učiněno zadost požadavkům zákona, který žádal život hříšníka.

HŘÍCHY ODSTRANĚNÉ Z TÁBORA

11. Co učinil velekněz po očištění svatyně? 3. Mojž. 16, 20. 21.

Potom velekněz ve funkci prostředníka vzal hříchy na sebe a opouštěje svatyni nesl tíži vin lidu izraelského. U dveří stánku položil své ruce na hlavu kozla Azazelova a vyznával nad ním „všecky nepravosti synů izraelských a všechna přestoupení jejich se všemi hříchy jejich“ a vložil je na hlavu kozla. A když tento kozel nesoucí hříchy byl vyhnán na poušť, byly hříchy považovány za odstraněné.

12. Co zaslíbil Pán učiniti pro svůj lid v den smíření? 3. Mojž. 16, 30. Srovnej s Iz. 43, 25; 44, 22.

Jako v předobrazu byly hříchy navždy vzdáleny od shromáždění, tak i při konečném očištění budou hříchy pravého kajícího vymazány z nebeských záznamů.

13. Kdo tedy nese hříchy každého pokání činícího hříšníka? Iz. 53, 4. 5. 7. 8. 10; Řím. 3, 24. 25; 2. Kor. 5, 21.

Syn Boží je ochoten za tebe nésti tíži hříchů. Ten, který se obětuje na dřevě kříže z lásky k tobě, je nositelem hříchů, snáší hněv Boží spravedlnosti a pro tebe se „stává hřichem“.

K přemýšlení: Která myšlenka tě nejvíce zaujala z tohoto úkolu? Uvědomuješ si, že lid Boží má pečlivě zkoumat svůj život, aby obstál před tváří svatého a čistého Boha? Jak chápeš Boží milosrdenství?

8. úkol — dne 23. května 1964

Kristus — obětní beránek

Zlatý verš: Jan 1, 29.

BERÁNEK BOŽÍ

1. Které zvířátko bylo běžně obětováno jako oběť při službách svatyně? 4. Mojž. 28, 3; 3. Mojž. 4, 32; 5. 6.
2. Jak představil Jan Křtitel Ježíše svým posluchačům na břehu Jordánu? Jan. 1, 29, 36.

Jan byl hluboce pohnut, když viděl skloněného Ježíše, jak se slzami vroucně prosí o schválení Otcovo. Když jej obklopila sláva Boží a bylo slyseti hlas s nebe, poznal v tom Jan znamení, které Bůh zaslíbil. Poznal, že pokřtil Spasitele světa. Duch svatý spocínul na něm a on vztyčiv svou ruku na Krista, zvolal: „Aj, Beránek Boží, kterýž snímá hřichy světa!“

Nikdo z posluchačů, ba ani sám mluvící, nepochopil plný význam slova „Beránek Boží“.

Když Jan při křtu ukázal na Ježíše jako na Beránka Božího, zazářilo mesiášské dílo novým světlem. Prorok byl veden k tomu, aby se rozpomenul na slova Izaiáše 53, 7: „Jako beránek k zabití veden byl.“ V následujících týdnech Jan studoval s novým zájmem proroctví a učení o obětech. Nedovedl jasně rozoznat dvě fáze Kristova díla: trpícího Beránka a vítězího Krále. Poznával však, že jeho příchod má hlubší význam, než jaký postřehli kněží a lid.

3. Kterou část Starého zákona mluví o Mesiáši zdůrazňoval Ježíš po svém zmrtvýchvstání? Luk. 24, 13—15. 25—27.

Počav Mojžíšem, skutečnou alfou biblických dějin, Kristus vysvětloval z celého Písma místa, která se ho týkala. Kristus neučinil žádný div, aby je přesvědčil. Jeho první prací bylo vysvětlovat Písmo. Učedníci se dívali na jeho smrt jako na zničení všech svých nadějí. On jim však dokázal z proroků, že to je právě nejsilnější důkaz pro jejich víru.

4. Kterého starozákonního proroctví použil Filip, aby učil o poslání Kristově? Skut. 8, 30—35.

5. Pod jakým symbolem je Ježíš častokráte představen v knize Zjevení? Zjev. 5, 5—9; 17, 14; 19, 7.

Spasitel je představen Janovi pod symbolem „Lva z pokolení Judova“ a „Beránka jako zabitého“. Tyto symboly ukazují na sjednocenost všemohoucí síly a sebeobětující lásky. Lev z Judy, tak strašný těm, kteří zavrhli jeho milost, bude Beránkem Božím pro poslušné a věrné.

Spasitel se má ukázat jako zabitý Beránek, sedící na trůnu, aby udílel neocenitelná požehnání. Zemřel, aby udělil svá dobrodíní každé duši, která v něho uvěří.

KRISTOVA SMRT ZA HŘÍŠNÍKY

6. Proč přišel Kristus na tento svět? 1. Tim. 1, 15; Jan, 3, 16.

7. Jakou zkušenost učinil Kristus při plnění úkolu pro hříšné lidstvo? Řím. 5, 6—8.

Na Krista jakožto našeho zástupce a ručitele byla vložena nepravost nás všech. Byl počítán za hříšníka, aby nás mohl vykoupiti ze zlořečenství zákona. Nesl vinu každého člověka. Cítil i Boží hněv proti hříchu a nepravosti. Byl to hřích, který mu učinil kalich tak hořkým, byl to hřích, který zlomil srdce Syna Božího.

Kristus položil svůj život, prolil svou krev, podstoupil trest smrti za hříšníka a stal se nositelem hříchů každé kající a věřící duše. V Ježíši Kristu vidíme hřích plně potrestaný a v jeho zásluhách vidíme spaseného každého kajícího hříšníka.

Kristus odložil své královské roucho, oblékl roucho lidství a přinesl oběť, sám jsa knězem i obětí.

8. Zatímco ve starozákonní svatyni bylo přinášeno mnoho obětí, kolikrát musel přinést oběť Kristus? Žid. 9, 24—28.

Kristova oběť za člověka byla úplná a dokonalá. Podmínka smíření byla naplněna. Dílo, pro které přišel na tento svět, bylo vykonáno.

OČIŠTĚNÍ JEHO KRVÍ

9. Co ze starozákonních obětí vybral Petr, aby znázornil spasitelnou milost Kristovu? 1. Petr. 1, 18, 19.

Každá duše je vzácná, protože byla vykoupěna drahou krví Ježíše Krista.

10. Jakou duchovní funkci připisuje apoštol Jan krvi Kristově? 1. Jan. 1, 7; Zjev. 7, 14. Porovnej s Žid. 9, 14.

Je jen jedna moc, která může zlomit sílu zla v lidských srdcích, a to je moc Boží v Ježíši Kristu. Jedině skrze krev Ukřižovaného můžeme být očištěni od hříchu. Jedině jeho milost nás může uschopnit, abychom mohli odporovat sklonům padlé přirozenosti a vítězit nad nimi.

11. Skrze koho dosáhnou svatí vítězství nad zlostníkem? Zjev. 12, 10. 11.

S MÍŘENÍ S BOHEM

12. Čeho jsme dosáhli smrtí Kristovou, ačkoliv jsme byli zjevnými nepřáteli Božími? Řím. 5, 10.

Posláním obrácených lidí je smiřovati lidi s Bohem a -uvádět je v soulad se zásadami zákona Božího. Na počátku byl člověk stvořen k obrazu Božinu. Zásady spravedlnosti mu byly napsány do srdce. Avsak hřích jej odloučil od Stvořitele. Přestal vyzařovat Boží obraz. Jeho srdce bylo v boji se zásadami Božího zákona. Avšak „tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal“, aby člověk mohl býti smíren s Bohem. Skrze zásluhy Kristovy může se znovu dostat do souladu se svým Učinitelem.

13. Kdo byl s Kristem v tomto díle smíření? 2. Kor. 5, 18. 19.

K p ř e m ý š l e n í: Jaké vlastnosti má beránek, který je symbolem Krista? Máš v sobě od přirozenosti takové vlastnosti? Nebo snad ve svém srdci objevuješ stopy jiné bytosti, která je nepřátelská Bohu? Kdo ti jediné může pomoci získat vlastnosti Beránka Božího?

Od pozemskej svätyne k svätyni nebeskej

Základný verš: Žid. 10, 10.

OPUSTENIE A ZNIČENIE POZEMSKEJ SVÄTYNE

1. Aké proroctvo o zničení pozemskej svätyne znamená prorok Daniel? Dan. 9, 25. 26.
2. Čo povedal Ježiš o dome bohoslužby, keď vyriešol svoje „beda“ nad farizejmi a zákonníkmi a keď plakal nad Jeruzalemom? Mat. 23, 28. (Pozri tiež verše 2. 13. 15. 23. 25. 37!)

Druhý chrám nebol poctený oblakom slávy Hospodinovej, ale živou prítomnosťou Toho, v ktorom prebývala plnosť Božstva telesne. V Kristovej prítomnosti, a len v nej, druhý chrám prevyšoval slávou chrám Šalamúnov. Izrael však odmietol ponúkaný Dar nebies. Keď onoho dňa Ježiš opustil jeho zlaté brány, sláva zmizla navždy z chrámu.

3. Čo sa stalo v jeruzalemskom chráme, keď Ježiš zomrel na kríži? Mat. 27, 50. 51.

Keď sa nad zástupmi ozval výkrik „Dokonané!“, kňazi konali službu v chráme. Práve bola hodina večernej obete... Ľud bedlivo pozoruje priebeh obradu. Zem sa však zachvieva, lebo sám Pán sa blíži. Vnútoraná opona chrámu sa trhá zhora dolu. Neviditeľná ruka odhaľuje ľuďom miesto, ktoré bolo kedysi naplnené prítomnosťou Božou. Pri smrti Božieho Syna sa predobraz stretol so skutočnosťou. Zdalo

sa, akoby živý hlas prehovoril k modliacim sa: „Teraz sa skončili všetky obrady a obeť za hriechy. Syn Boží prišiel ako bolo predpovedané.“

4. Ako vzťahoval Ježiš Daniélovu prorockú dobu? Mat. 24, 15—18; Luk. 21, 20. 21.

Ježiš oznamoval naslúchajúcim učeníkom súdy, ktoré mali prísť na odpadlý národ izraelský. Obzvlášť zdôraznil pomstu, ktorá príde na ľud pre zavrnutie a ukrižovanie Mesiáša. Túto strašnú vrcholnú udalosť majú predchádzať neomylné znamenia. Hrozná hodina mala prísť náhle. Spasiteľ varoval svojich nasledovníkov: „Preto keď na mieste svätom uvidíte ohavnosť spustošenia, o ktorom hovoril prorok Daniel, — kto čítaš, rozumej! — vtedy tí, čo budú v Judsku, nech utečú do vrchov.“ Keď boli zástavy modlárskeho chrámu vztýčené na svätej pôde, ktorá siahala niekoľko sto metrov za múr mesta, vtedy mali Kristovi nasledovníci utiecť.

5. Aké zvláštne prorocké znenie o zničení chrámu vyslovil sám Kristus? Mat. 24, 1. 2.

Všetky Kristove predpovede o zničení Jeruzalema sa doslova naplnili. Čoskoro po zničení chrámu celé mesto padlo do rúk Rimanov. Mesto i chrám bolo do základu zborené a pôda, na ktorej stála svätá budova, bola „zoraná ako pole“.

POZEMSKÁ SVÄTYŇA

6. Kto dal plány k stavbe stánku na púšti ako i Šalamúnovho chrámu? 2. Moj. 25, 9. 40; 1. Par. 28, 11. 12. 19.

7. Akým „podobenstvom a tieňom“ bola služba pozemských kňazov? Žid. 8, 4. 5.

Iný preklad uvádza: „Slúži ako kópia a tieň nebeskej svätyne.“

8. Čo hovorí apoštol o dočasnosti „pozemskej svätyne“? Žid. 9, 1. 9.

PRAVÁ SVÄTYŇA V NEBI

9. Dokedy nebola zjavená cesta k nebeskej svätyni? Žid. 9, 8.

10. Ako nazýva apoštol stánok spojený s trónom v nebi? Žid. 8, 1. 2.

Tu je nám zjavená svätyňa novej zmluvy. Svätyňu prvej zmluvy postavil človek, Mojžiš. Túto však postavil Pán a nie človek. V onej svätyni konali služby pozemskí kňazi; v tejto, náš Veľkňaz Kristus koná službu po pravici Božej. Pavel píše, že prvý stánok „je pre terajší vek obrazom, podľa neho prinášajú sa dary a obete“, že jeho sväté miesta boli „obrazmi nebeských vecí“, že kňazi, ktorí obetovali podľa zákona, slúžili „v podobe a v hmlistom obraze nebeskej svätyne“ a že „Kristus nevošiel do svätyne rukou urobenej, ktorá je len obrazom pravej, ale (vošiel) do samého neba, aby sa teraz zjavil pred Bohom ako náš zástupca. „Svätyňa v nebesiach, v ktorej Kristus koná službu za nás, je slávnym originálom, a jeho kópiou bola svätyňa, ktorú postavil Mojžiš.

11. Akú obeť priniesol kňaz onoho „väčšieho a dokonalejšieho stánku“? Žid. 9, 11. 12. 22—28.

Pozemská svätyňa a jej služby poučali o dôležitých pravdách nebeskej svätyne a veľkom diele, ktoré sa tam koná pre spásu človeka. Sväté miesta v nebeskej svätyni boli zobrazené dvomi oddeleniami pozemskej svätyne. Apoštol Ján vo videní smel vidieť Boží chrám v nebi, kde uzrel „sedem ohnivých lúčov horiacich pred trónom“. Videl anjela „so zlatou kadidelnicou, a dostal mnoho tymiánu, aby ho pridal k modlitbám všetkých svätých na zlatý oltár pred trónom“. Prorok smel vidieť prvé oddelenie nebeskej svätyne. Videl tam „sedem ohnivých lúčov“, a „zlatý oltár“, ktorého predobrazom boli zlatý svietnik a kadidlový oltár v pozemskej svätyni. Potom „bol otvorený chrám Boží“ a Ján dovidel za vnútornú oponu, do svätyne svätých. Tu videl „truhlu zmluvy“, ktorej obrazom bola truhla zhotovená Mojžišom, v ktorej bol Boží zákon.

Mojžiš zhotovil pozemskú svätyňu podľa vzoru, ktorý videl. Pavel nás učí, že týmto vzorom bola pravá svätyňa, ktorá je v nebi. I Ján svedčí, že ju videl v nebi.

PRECHOD OD POZEMSKEJ SVÄTYNE K NEBESKEJ

12. Ako popisuje apoštol prechod od obetí zvierat k obetiam Kristovej? Žid. 10, 1—14.
13. Čo umožňuje veriacej v novú zmluvu smeľe vstúpiť do nebeskej svätyne? Žid. 10, 19. 20. 22.

K premýšľaniu: Uvedomuješ si dostatočne, že ako hriechy a smrteľný človek máš právo v Kristových zásluhách vierou vchádzať do svätyne? Vstupuješ tam v Božej báni? Odpovedajú tvoje modlitby tejto vznešenej prednosti?

Kristovo kněžství

Zlatý verš: Žid. 7, 25.

KRISTUS — PRAVÝ VELEKNĚZ CÍRKVE

1. Kdo je v epištole k Židům označen jako velekněz křesťanské církve? Žid. 3, 1.

Kristus je služebníkem pravého stánku, veleknězem všech, kteří v něj věří jako ve svého osobního spasitele. Jeho úřad nemůže převzít nikdo jiný. On je veleknězem církve a musí konat dílo, které nemůže konat nikdo jiný.

2. Čeho musel být Syn Boží účasten, měl-li se osvědčit jako kněz? Žid. 2, 14a. 16. 17.

Ježíš byl ve všech věcech učiněn jako jeho bratři. Potřeboval pokrm a osvěžení spánkem. Sdílel úděl člověka. Zůstal však neposkvrněným Synem Božím.

Lidství Syna Božího je zlatý řetěz, který spojuje naše duše s Kristem a skrze Krista s Bohem. Kristus byl skutečným člověkem. Podal důkaz své pokory tím, že se stal člověkem. Byl však Bohem v těle.

Buďte opatrní, nadmíru opatrní v tom, jak přistupujete k otázce Kristovy lidské přirozenosti. Nepředstavujte jej lidem jako člověka se sklony k hříchu!

3. Jak plně prožil Kristus lidskou zkušenost? Žid. 2, 18; 4, 15.

Jedině Kristus měl zkušenost ve všech našich starostech a pokušeních, kterým jsou vystaveny lidské bytosti. Nikdo jiný narozený z ženy nebyl vydán tak

krutým pokušením, nikdo jiný nenesl tak těžké břímě hříchů a bídy světa. Nebylo jiného člověka, který by měl tak mocné a něžné sympatie s lidmi. On byl účastníkem všech lidských zkušeností. Dovedl cítit s každou obtíženou, pokoušenou a bojující duší.

Kéž bychom pochopili význam slov: „Sám trpěl pokušín byv.“ Jelikož byl Kristus prost od každé poskrvny hřichu, jemný cit jeho svaté povahy činil mu styk s hřichem nevýslovným utrpením. V lidské přirozenosti se dostal tváří v tvář do styku s arcisvůdcem satanem a odolal mu bez lidské pomoci. Ani myšlenkou se nepoddal Kristus moci pokušení.

KRISTOVO KNĚŽSTVÍ V POROVNÁNÍ S POZEMSKÝM KNĚŽSTVÍM

4. Kterému lidskému omezení byla podrobena služba pozemských kněží? Žid. 7, 23.

5. Co je však řečeno o kněžské službě Kristově? Žid. 7, 24. 25.

Ježíš stojí před tváří Otce, kde jako náš velekněz koná za nás službu v přítomnosti Boží.

6. Která jiná Kristova vlastnost činí jeho dílo pro nás účinným? Žid. 7, 26. 27.

Kristus si zachoval čistotu uprostřed nečistoty. Satan ji nemohl potřísnit ani zničit. Ježíšův charakter zjevil dokonalou nenávisť vůči hřichu. Jeho svatost vyburcovala proti němu veškerou vášeň rozmařilého světa, neboť svým dokonalým životem činil stále výtky světu.

7. Kam vstoupil Kristus ve své kněžské úloze, když naplnil předobrazné pozemské kněžství? Žid. 8, 1. 2; 4, 14; 9, 24.

Přímluvná služba Krista ve prospěch člověka v nebeské svatyni je zrovna tak podstatná pro plán spasení, jako byla jeho smrt na kříži. Svou smrtí začal ono dílo, pro které po svém zmrtvýchvstání vystoupil na nebesa, aby je tam dokončil.

KRISTUS JAKO KNĚZ MUSÍ PŘINÁŠET OBĚŤ

8. Co musel Kristus konati podobně jako pozemští kněží? Žid. 8, 3.

Jako v předobrazné službě musel velekněz odložit velekněžské roucho a konat službu v bílém lněném rouše prostého kněze, tak i Kristus odložil své královské roucho a přepásal se lidstvím a přinesl oběť, sám jsa knězem i obětí.

9. Jaký důkaz oběti předkládá Kristus v nebeské svatyni? Žid. 9, 11. 12.

Dílo Kristovo v nebeské svatyni, kde Ježíš předkládá každý okamžik svou vlastní krev před trůnem milosti a přimlouvá se za nás, mělo by ve své plnosti zapůsobit na naše srdce, abychom pochopili hodnotu každého okamžiku.

10. V jakém jiném smyslu je Kristova služba v protikladu k pozemské předobrazné službě? Žid. 10, 11. 12.

Předobraz se setkal se skutečností při smrti Krista, Beránka zabitého za hříchy světa. Náš velekněz přinesl jedinou oběť, která má nejvyšší cenu v našem spasení. Svou obětí na kříži způsobil dokonalé smíření za hříchy lidu.

KRISTUS SE PŘIMLOUVÁ ZA NÁS PŘED BOHEM

11. Co působí krev Kristova pro hříšníka? Žid. 9, 14.

Tím, že se Ježíš zaručil svým životem, vzal na sebe odpovědnost za každého člověka na zemi. Stojí v přítomnosti Boží a praví: „Otče, беру na sebe vinu této duše. Má-li ji nésti sama, znamená to pro ni smrt. Bude-li činit pokání, bude jí odpuštěno. Má krev ji očistí od všelikého hříchu. Dávám svůj život za hříchy světa.“

Bude-li přestupník zákona Božího vidět v Kristu svou smírcí obět, bude-li věřit v toho, který nás může očistit od všeliké nepravosti, pak za něj nezemřel Kristus nadarmo.

12. Jaká změna nastane v mysli a v srdci člověka v té nové smlouvě, jejímž služebníkem je Kristus? Žid. 10, 16.

13. K čemu jsme vybízeni, když máme „kněze velkého nad domem Božím“? Žid. 10, 21—24.

Otec projevuje svou nekonečnou lásku ke Kristu tím, že přijímá a vítá Kristovy přátele jako své přátele. Je spokojen s vykonaným smířením. Je oslaven vtělením, životem, smrtí a prostřednickým úřadem svého Syna.

V Kristově jménu stoupají naše prosby k Otci. Ježíš se přimlouvá za nás a Otec otevírá všechny poklady své milosti, abychom si je přivlastnili. Kristus je spojujícím článkem mezi Bohem a člověkem. On zaslíbil svou osobní přimluvu. On dává prosícimu k dispozici všechny zásluhy své spravedlnosti.

K přemýšlení: Co tě nejvíc potěšuje, když si uvědomíš, že máš v nebesích Přímluvce? Co tě nejvíc posílí, když zhřešíš a cítíš zármutek nad svým přestupením? Máš v tom nějaké zvláštní zkušenosti osobní?

11. úkol — dne 13. června 1964

Doba očištění nebeské svatyně

Zlatý verš: Žid. 9, 24.

2300 DNŮ V DANIELOVĚ PROROCTVÍ

1. Jaké poselství obnovy bylo dáno Danielovi po době ničivého působení malého rohu? Dan. 8, 13. 14. 17.
2. Proč byl poslán anděl Gabriel k Danielovi, který se modlil za obnovení zrušené svatyně jeruzalémské? Dan. 9, 17. 20—23.

Anděl byl poslán k Danielovi s výslovným úmyslem vysvětlit mu bod, jemuž nerozuměl ve vidění osmé kapitoly, totiž výrok o prorockém čase: „Až do dvou tisíc a tři set večerů a jiter, a pak bude svatyně očištěna.“

3. O jakém zvláštním prorockém údobí se zmínil anděl a pro koho bylo určeno? Dan. 9, 24.

Když anděl přikázal Danielovi, aby „pozoroval slova toho a rozuměl vidění tomu“, jeho první slova byla: „Sedmdesáte téhodnů odečteno jest lidu tvému a městu svatému tvému.“ Slova našeho překladu „odečteno“ znějí doslovně „odkrojeno“. Sedmdesát

týdnů, které představují 490 let, má být dle výroku anděla odkrojeno jako díl náležející Židům. Avšak od čeho byly odkrojeny? Jelikož 2300 dnů je jediným časovým úsekem v kapitole osmé, pak to musí být právě toto údobí, z něhož bylo odkrojeno sedmdesát týdnů. Sedmdesát týdnů tedy musí být součástí 2300 dnů a tato dvě údobí musejí začínat společně.

4. Která biblická zkušenost nám podává klíč k výkladu prorockých údobí, která jsou měřena „dny“? Ezech. 4, 1—6; 4. Mojž. 14, 22. 23. 30 až 34.

Jeden den znamená v proroctví jeden rok.

SEDMDESÁT TÝDNŮ

5. Která událost měla znamenat začátek sedmdesáti týdnů? Dan. 9, 25a.

Zde je podán výchozí bod tohoto údobí. Příkaz k obnovení a vybudování Jeruzaléma, který byl ukončen dekretem Artaxerxa Longimana (Ezdráš 6, 14; 7, 1. 9), se splnil na podzim r. 457 př. Kr.

6. Kdo měl vystoupiti do lidských dějin na konci 69. týdne z oněch sedmdesáti týdnů? Dan. 9, 25b.

„Od vyjití výpovědi o navrácení a o vystavení Jeruzaléma až do Mesiáše vývody bude téhodnů sedm, potom téhodnů šedesáte dva“, to znamená 69 týdnů neboli 483 let. Dekrét Artaxerxa nabyt účinnosti na podzim r. 457 př. Kr. Uverené období 483 let končí roku 27 po Kr. V té době se naplnilo toto proroctví.

7. Co je psáno v Novém zákoně o pomazání Krista k jeho úřadu? Skut. 10, 36—38.

Podle proroctví mělo toto údobí sahat až k Mesiáši, k Pomazanému. Roku 27 po Kr. obdržel Ježíš při svém křtu pomazání Duchem svatým a brzy nato začala jeho kazatelská služba. Pak se zvěstovalo poselství: „Naplnil se čas.“

UKŘIŽOVÁNÍ KRISTA A ZNIČENÍ MĚSTA

8. Co se mělo státi uprostřed prorockého týdne? Dan. 9, 27. prostřední část.

„Uprostřed pak toho téhodne učiní konec oběti zápalné i oběti suché.“ Roku 31 po Kr., tři a půl roku po svém křtu, byl náš Pán ukřižován. Největší obětí obětovanou na Golgatě skončil systém obřadů, které po čtyři tisíce let ukazovaly kupředu na Beránka Božího. Předobraz se setkal se skutečností a všechny zápalné i suché oběti ceremoniálního řádu měly pominout.

9. Co se mělo podle proroctví Danielova státi s městem a se svatyní? Dan. 9, 26.

Marné bylo úsilí Titovo zachránit chrám. Někdo větší než on prohlásil, že tu nezůstane kámen na kameni, který by nebyl zbořen.

Slepá umíněnost židovských vůdců a hrozné zločiny páchané uvnitř obleženého města vzbuzovaly hrůzu a nevoli Římanů. Titus nakonec rozhodl, aby chrám byl vzat útokem. Prikázal však, aby byl pokud možno zachráněn před zničením. Avšak jeho příkazů se nedbalo.

Po zničení chrámu celé město brzy padlo do rukou Římanů. Židovští vůdcové opustili své nedobytné věže. Město i chrám byly srovnány se zemí a místo, na němž stávala svatá budova, bylo „oráno jako pole“. (Jer. 26. 18.)

SVATYNĚ A JEJÍ OČIŠTĚNÍ V DOBĚ NOVÉ SMLOUVY

10. Ke které svatyni obrací apoštol zraky novozákonních věřících? Žid. 8, 1. 2; 9, 1. 9—12.

Písmo vysvětluje význam svatyně. Termín „svatyně“, jak ho užívá bible, vztahuje se v první řadě na stánek postavený Mojžíšem, který byl postaven podle vzoru nebeských věcí. Dále se vztahuje na „pravý stánek“ v nebesích, na nějž poukazovala pozemská svatyně. Smrtí Kristovou skončila obrazná služba. „Pravý stánek“ v nebesích je svatyní nové smlouvy. A jelikož proroctví Danielovo 8, 14 se naplnilo v údobí nové smlouvy, pak svatyně, o níž mluví, musí znamenat svatyni nové smlouvy. Na ukončení 2300 dnů, roku 1844, nebylo již po staletí žádné svatyně na zemi. A tak proroctví „Až do dvou tisíc a tří set večerů a jiter a očištěna bude svatyně“ ukazuje nesporně na nebeskou svatyni.

**11. Jaké očištění se konalo v židovský den smíření?
3. Mojž. 16, 16. 30. 33.**

**12. Koho krev může jedině očistit „nebeské věci“?
Žid. 9, 11. 12. 23. 24.**

Krev Kristova měla osvobodit kajícího hříšníka od zlořečenství zákona, hřích však vyhladiti neměla. Ten musel býti zapsán ve svatyni až do konečného smíření. Tak také v předobrazu krev oběti za hřích sňala hřích s kajícího. Hřích však zůstal ve svatyni až do dne smíření.

Ve veliký den posledního soudu mají být mrtví souzeni „podle toho, jakž psáno bylo v knihách, totiž podle skutků svých“. Mocí smírčí krve Kristovy budou pak hříchy pravých kajících vymazány z nebeských knih. Takto bude svatyně oprostěna neboli očištěna od záznamů hříchů.

K přemýšlení: V čem tě utvrzuje Danielovo proroctví o svatyni? Která osoba vždy hraje nejdůležitější roli v knize Daniele? Neměla by tě skutečnost, že i odpuštěný hřích zůstává v záznamu do velkého dne smíření, vésti k tomu, abys už nehřešil?

12. úloha — 20. júna 1964

Vyšetrujúci súd

Základný verš: Zj. 3, 5.

SÚD V PROROCTVE A PREDOBRAZE

1. Popíš súd, ako ho videl Daniel! Dan. 7, 9, 10.

Prorok vo videní videl veľký a slávny deň, kedy povahy a životy ľudí budú pred Sudcom celej zeme a každý človek bude odmenený „podľa svojich skutkov“. „Starý dňov“ je Boh Otec. On je zdrojom každého života a prameňom všetkých zákonov. On bude predsedáť súdu. Ďalej sú to svätí anjeli ako služobníci a svedkovia, ktorí ako „tisíce tisícov, a desaťkrát tisíc desaťtisícov“ sa účastnia tohoto veľkého súdneho procesu.

2. Ktoré novozákonné prorocké posolstvo ukazuje, že prišla hodina súdu? Zj. 14, 6, 7.

3. Ktoré proroctvo z Daniela ukazuje na závažné budúce udalosti? Dan. 8, 14.

Proroctvo z Daniela 8, 14: „Až bude dva tisíce tristo krát večer a ráno, potom bude ospravedlnená svätyňa“ a posolstvo prvého anjela: „Bojte sa Boha

a vzdajte Mu česť, lebo prišla hodina Jeho súdu“, ukazujú na Kristovu službu vo svätyni svätých, na vyšetrojúci súd.

4. Ktorý obrad starej obraznej služby vyústil v očistenie svätyne a ľudu? 3. Moj. 16, 29. 30. 33. 34.

Ako v starej zmluve boli hriechy ľudu vierou vložené na obeť za hriech a skrze jej krv obrazne prenesené do pozemskej svätyne, tak v novej zmluve sú hriechy kajúcnika vierou vložené na Krista a skutočne prenesené do nebeskej svätyne. A ako obrazné očistenie pozemskej svätyne sa dialo odstránením hriechov, ktorými bola poškvrnená, tak skutočné očistenie nebeskej svätyne má nastať odstránením alebo vymazaním hriechov, ktoré sú tam zaznamenané. Prv však, než sa to môže naplniť, musia byť preskúmané knihy záznamov, kto skrze pokánie z hriechov a vieru v Krista bude mať úžitok z jeho zmierenia. Očistenie svätyne preto zahrňuje dielo vyšetrovania, dielo súdu. Toto musí byť vykonané skôr, než Kristus príde vykúpiť svoj ľud, lebo keď On príde, odplata príde s Ním a odplatí každému podľa jeho skutkov.

BOŽIE ZÁZNAMY O ŽIVOTE LUDÍ

5. O akých záznamoch hovorí Daniel vo svojom viđení? Dan. 7, 10. Porovnaj Zj. 20, 12b.

6. Čo hovorí Písmo o týchto knihách? Mal. 3, 16; Neh. 13, 14; Ž. 56, 9; Kaz. 12, 14; Mat. 12, 36. 37; 1 Kor. 4, 5.

Boží zákon postihuje city, pohnútky i skutky. On zjavuje tajnosti srdca a osvetľuje veci, ktoré boli predtým skryté v temnosti. Boh poznal každú pohnútku. I to je zaznamenané v nebeských knihách.

Boh svojím zákonom meria povahu každého človeka. Ako umelec prenáša na plátno rysy tváre, tak sú i rysy každého jednotlivého charakteru prenášané do nebeských kníh. Boh má dokonalú fotografiu povahy každého človeka. Túto fotografiu potom zrovnáva so svojím zákonom. Preto dnes pôsobí svätý Duch na človeka, aby činil pokánie a odvrátil sa od hriechu.

V nebeských knihách je zapísaná zpráva o každom živote. Je tam zaznamenaný každý spáchaný hriech. Je tam však tiež uvedená každá ľútosť nad hriechom, každá slza pokánia, každé vyznanie viny a zanechanie každého zamilovaného hriechu.

7. Akú zvláštnu knihu záznamov má Boh v nebi? Pri kom začína súd? 2. Moj. 32, 32; Fil. 4, 3; 1. Pet. 4, 17.

Keď sa staneme dieťkami Božími, naše mená sú zapísané do Baránkovej knihy života. V dobe vyšetrujúceho súdu bude vyvolané meno každého jednotlivca a záznam preskúma Boh, ktorý prehlasuje. „Znám tvoje skutky.“

Knihá života obsahuje mená všetkých, ktorí vstúpili do Božej služby.

Vo veľký deň konečného zmierenia a vyšetrujúceho súdu prichádzajú do úvahy jedine prípady veriaceho ľudu Božieho. Súd nad bezbožnými je odlišné a oddelené dielo, a koná sa v pozdejšom období. „Súd začne od domu Božieho.“

VYMAZANIE HRIECHOV ALEBO MIEN

8. Kedy môže byť vymazané naše meno z Božej knihy? 2. Moj. 32, 33.

Ak niekomu zostane nevyznaný a neodpustený hriech, potom jeho meno bude vymazané z knihy života.

9. Koho meno zostane v knihe života? Zj. 3, 5.
10. Aké opatrenie učinil Boh pre prípad, že sa Jeho ľud dopustí hriechu? 1. Ján 1, 9; Prisl. 28, 13; Iz. 43, 25.

Všetci, čo opravdu oľutovali hriech a uverili v moc zmierenia, skrze Kristovu krv dosiahli to, že vedľa ich mien v nebeských knihách je zaznamenané aj odpustenie.

NÁŠ ZÁSTANCA PRI SÚDE

11. Kto zastupuje človeka pri nebeskom súde? Žid. 9, 24; 1. Ján 2, 1. Porovnaj Dan. 7, 13.

Ježiš je zástupcom svojho ľudu; prosí zaň pred Bohom. Keď sú pri súde otvorené knihy záznamov, životy všetkých, ktorí uverili v Ježiša, prehľadne prechádzajú pred Bohom. Počínajúc tými, čo skôr žili na zemi, náš Zástanca predkladá prípady každého ďalšieho pokolenia a končí žijúcimi. O každom je zmienka, každý prípad je dôkladne skúmaný.

12. Za akých podmienok nás Kristus vyzná pred svojím Otcom a pred svojimi anjelmi? Mat. 10, 32. 33.

Ježiš prosí, aby všetkým, čo zvíťazili skrze vieru v Jeho krv, boli odpustené prestúpenia, aby sa mohli vrátiť do svojho rajskeho domova a s Ním byť korunovaní ako spoludedičia „prvého panstva“. On žiada pre svoj ľud nielen odpustenie a plné dokonalé ospravedlnenie, ale tiež to, aby mohli mať účasť na Jeho sláve a sedieť s Ním na Jeho tróne. Kristus prídeje svojich verných svojou vlastnou spravodlivosťou, aby ich mohol predstaviť svojmu Otcovi ako

„cirkev slávnú, bez poškrvny, bez vrásky a bez čohokol'vek podobného“. Ich mená sú zapísané v knihe života. O nich je napísané: „Budú chodiť so mnou v bielom rúchu, lebo sú hodní toho.“

13. Čo bude prednosťou tých, ktorých mená zostanú v knihe života? Zj. 21, 23. 24. 27. Porovnaj Zj. 3, 5!

Zástupné dielo Kristovo v prospech človeka v nebeskej svätyni je tak dôležité ako Jeho smrť na kríži. Svojou smrťou začal dielo, ktoré po svojom zmŕtvychvstaní šiel dokončiť. Vierou musíme vchádzať za oponu. Tam sa odráža svetlo golgatského kríža. Tam môžeme zreteľnejšie nahliadnuť do tajomstva vykúpenia.

K premýšľaniu: Akú bázeň by si mal pociťovať vo vedomí, že všetky slová, skutky, myšlienky i pohnútky sú u Pána zaznamenané? Čo myslíš, kedy môže byť o tvojom prípade rozhodnuté pri vyšetrujúcom súde?

13. úkol — dne 27. června 1964

Konec zkušební doby a odstranění hříchu

Zlatý verš: Žid. 12, 1. 2.

OČIŠTĚNÍ CHRÁMU DUŠE

- 1. Čím má být lid Boží? 2. Kor. 6, 16.**
- 2. Jaký postoj měl zaujmout každý ctitel Boha v den smíření? 3. Mojž. 16, 29.**

V té době, kdy je v nebesích vyšetřovací soud a odstraňují se ze svatyně hříchy kajících věřících, má na zemi mezi lidem Božím probíhat zvláštní dílo očišťování a odkládání hříchů.

3. Jak se má projevit v životě křesťanů stále hledění na Ježíše, který se přimlouvá za nás před trůnem Božím? Žid. 12, 1—4

Zatím co Kristus očišťuje svatyni, ctitelé Boží na zemi by měli pečlivě přehlízet svůj život a porovnávat svůj charakter s měřítkem spravedlnosti. Když vidí své nedostatky, mají hledat pomoc Ducha svatého, aby obdrželi mravní sílu k odporování satanským pokušením a aby dosáhli dokonalosti.

KONEC ZKUŠEBNÍ DOBY

4. Který neodvolatelný Boží výrok rozhodne ještě před druhým příchodem Kristovým o každé bytosti? Zjev. 22, 11. 12.

Ježíš vymazal hříchy svého lidu. Přijal své království a smíření bylo vykonáno pro dědice jeho království. Když Ježíš konal službu ve svatyni, konal se soud nad mrtvými spravedlivými a pak nad žijícími spravedlivými. Počet dědiců království Božího se naplnil. Království a důstojnost královská pod celým nebem byla dána Ježíši a dědicům spasení. Ježíš má panovati jako Král králů a Pán pánů.

5. Jaké napomenutí dal Ježíš svým učedníkům? Mar. 13, 35—37.

O jakou dobu zde jde? Jde o dobu, kdy se Ježíš vrátí od služby v nejsvětějším místě nebeské svatyně, kdy odloží své velekněžské roucho a obleče roucho pomsty a kdy vyjde Boží dekret: „Kdo škodí,

škod' ještě..." Až se Ježíš přestane přimlouvav za člověka, budou případy všech lidí navždy rozhodnuty.

6. Jakými slovy napomínal Kristus své následovníky, kteří očekávají jeho příchod? Mat. 24. 24.

Když uléháte večer na lože, vyznávejte každý hřích. Když bude slyšet hlas: „Aj, ženich přichází, vyjděte mu vstříc!“ — pak můžete, i když snad probuzení ze spánku, vyjít mu vstříc s vyčištěnými a hořícími lampami.

KONEČNĚ ODSTRANĚNÍ HŘÍCHU A HŘÍŠNÍKŮ

7. Kam byly nakonec složeny hříchy lidu v obřadech starozákonního dne smíření? 3. Mojž. 16, 20—22.

Když byla ukončena služba ve svatyni svatých a hříchy Izraele byly odstraněny ze svatyně skrze krev oběti za hřích, pak byl postaven živý kozel před Hospodina. V přítomnosti lidu velekněz nad ním vyznával všechny nepravosti synů izraelských, všechna jejich přestoupení a hříchy a vložil je na hlavu kozla. Podobně až bude dílo smíření dokončeno v nebeské svatyni, pak v přítomnosti Boha a nebeských andělů a zástupu vykoupených budou hříchy lidu Božího vloženy na satana. On bude prohlášen za vinného vším zlem, neboť on způsobil, že se jich dopustili. A jako kozel byl poslán do neobydlené země, tak i satan bude vyhnán na zpustošenou zemi, na neobydlenou a smutnou poušť.

Satan je původcem hříchu a přímým podněcovatelem všech hříchů, které způsobil smrt Syna Božího. Spravedlnost vyžaduje, aby satan byl potrestán.

Kristovo dílo pro spasení lidstva a očištění vesmíru od hříchu se uzavře odstraněním hříchu z nebeské svatyně a složením hříchů na satana, který ponese konečný trest.

8. Jak zobrazuje kniha Zjevení účinek příchodu Krista na satana? Zjev. 20, 1—3.

Po tisíc let bude satan kráčet sem a tam po pusté zemi, aby pozoroval výsledek své vzpoury proti zákonu Božímu. Během této doby je jeho utrpení ohromné. Od doby pádu mu jeho život neúnavné činnosti bránil v uvažování. Nyní je však zbaven své moci. Má dost času uvažovat o díle, které konal od své první vzpoury proti vládě nebes. Dívá se s chvěním a hrůzou do strašné budoucnosti, kdy musí trpět za všechno zlo, které vykonal. Čeká potrestání za hříchy, k nimž sváděl.

9. Jaký bude osud satana a jeho poddaných? Zjev. 20, 9. 10. 14. 15; 21, 8.

Hříšníci obdrží svou odměnu na zemi. „Nebo aj, den ten přichází hořící jako pec, v němž budou všichni pyšní a všichni pášící bezbožnost jako strniště. I zažhne je ten den.“ (Mal. 4, 1.) Někteří budou zničeni v okamžiku, zatímco jiní budou trpět mnoho dní. Všichni budou potrestáni „podle skutků svých“.

VE SMÍR OČIŠTĚN OD HŘÍCHU

10. Co viděl Jan ve vidění, které ukazuje opak dnešního hříšného světa? Zjev. 21, 1.

11. Co nebude naprosto existovat na nové zemi? Zjev. 21, 4. 27.

Velký spor je ukončen. Není hříchu ani hříšníků. Celý vesmír je čistý. Jeden tep souladu a blaha buší v celém tvorstvu. Od Toho, který všechno stvořil, proudí život, světlo, štěstí přes neohraničené prostory. Od nejmenšího atomu až k největšímu světu, všechny věci, živé i neživé, ve své nezastíněné kráse a dokonalé radosti hlásají, že Bůh je láska.

12. Který vzácný dar bude člověku dán znovu? Zjev. 22, 2.

13. Jak popisuje prorok nejvyšší přednost vykoupenných? Zjev. 21, 3; 22, 1. 3—5.

Lid Boží má přednost mít přímé společenství s Otcem a synem. „Nyní zajisté vidíme v zrcadle a skrze podobenství.“ (1. Kor. 13, 12.) Tvář Boží vidíme jako v odraze zrcadla, v díle přírody a v Božím jednání s lidmi, ale potom jej budeme viděti tváří v tvář, bez zahalující clony. Budeme stát v jeho přítomnosti a pozorovat slávu jeho obličej.

K přemýšlení: Jaké radostné ujištění ti skýtá tento úkol? Kde v něm vidíš důkaz Božího milosrdenství a kde důkaz Boží spravedlnosti? Snažíš se, aby tvé myšlenky byly totožné s myšlenkami Božími?